

DET KONGELIGE
KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Nasjonalbiblioteket
Postboks 2674 Solli
0203 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/5753-

28. januar 2025

Statsbudsjettet 2025 – tildelingsbrev til Nasjonalbiblioteket

Statsbudsjettet 2025 – tildelingsbrev til Nasjonalbiblioteket	1
1. Innledning	3
2. Mål og hovedprioriteringer for 2025	3
2.1 Overordnede mål	3
2.2 Mål for Nasjonalbiblioteket	3
2.3 Hovedprioriteringer i 2025	4
3. Styling og kontroll i virksomheten	5
3.1 Fellesføringer som gjelder for alle statlige virksomheter i 2025	5
3.2 Andre krav	7
3.3 Forvaltning og rapportering av spillemidler	9
4. Budsjettildeling og fullmakter	9
4.1 Utgifter	9
4.2 Inntekter	10
4.3 Budsjettfullmakter	11
5. Rapportering	12
5.1 Regnskapsrapport per 31. august 2025	12
5.2 Årsrapport for 2025	12
6. Budsjettinnspill for 2027	12

Postadresse
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
postmottak@kud.dep.no

Kontoradresse
Grubbegata 1
www.kud.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 866

Avdeling
Kulturvernavdelinga

Saksbehandler
Sigrid Køhn Dobbe
22 24 80 10

Vedlegg 1: Styringskalender 2025

Vedlegg 2: Krav til årsrapport for 2025

Vedlegg 3: Mål- og resultatskjema for 2025

Vedlegg 4: Tilskuddsbevilgning 2024

Vedlegg 5: Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt tilskudd fra virksomheten i 2025

Vedlegg 6 a og b: Retningslinjer for arbeid med innspill til budsjett for 2027 og tilhørende excel-tabell

1. Innledning

I dette brevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Kultur- og likestillingsdepartementets styringssignaler for Nasjonalbiblioteket i 2025. Prop. 1 S (2024–2025) for Kultur- og likestillingsdepartementet ble behandlet av Stortinget 16. desember 2024 på grunnlag av Innst. 14 S (2024–2025).

Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen framgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 1. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig. Nasjonalbiblioteket skal følge målene, forutsetningene og kravene i dette tildelingsbrevet, i vedleggene til brevet og i departementets instruks til virksomheten samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten.

2. Mål og hovedprioriteringer for 2025

2.1 Overordnede mål

Kultur- og likestillingsdepartementet har i Prop. 1 S (2024–2025) kapittel 1 redegjort for de overordnede målene for kultur- og likestillingspolitikken. Det grunnleggende målet er at alle skal ha frihet og mulighet til å leve et godt og trygt liv slik de selv ønsker. Derfor er det avgjørende å bygge ned barrierer og utjevne forskjeller slik at alle, over hele landet, fritt og på like fot kan delta og bidra på ulike samfunnsarenaer, i fellesskap og aktiviteter. En av hovedprioriteringene for regjeringens kulturpolitikk er å støtte opp under et åpent mangfoldig og variert kunst- og kulturliv som er til for alle.

Regjeringen vil arbeide for at norsk fremdeles skal være et vitalt, fullverdig og samfunnsbærende språk i landet vårt, og for å styrke de samiske språkene. Å sikre bruk av bokmål, nynorsk og samiske språk i digitale verktøy og tjenester er en viktig del av dette arbeidet.

Regjeringen vil at mer av vår felles kulturarv skal bli digitalisert. Det bidrar til å redusere risiko for at sårbar kulturarv går tapt, og at alle kan få enklere tilgang til kulturarven uavhengig av hvor i landet de bor.

Arbeidet med å nå FNs bærekraftsmål står sentralt for regjeringen og må foregå på alle samfunnsområder. Særlig er klima og miljømessig bærekraft et prioritert område. Kulturlivet og frivilligheten bidrar i høy grad til både sosial og økonomisk bærekraft.

Departementet ber Nasjonalbiblioteket se sin virksomhet i sammenheng med de overordnede målene.

2.2 Mål for Nasjonalbiblioteket

Følgende mål er lagt til grunn for bevilgningene til Nasjonalbiblioteket i 2025:

- Nasjonalbiblioteket skal sikre og bevare pliktavlevert materiale og andre samlinger, og arbeide for økt bruk av og interesse for samlingen.
- Nasjonalbiblioteket skal bidra til at biblioteksektoren styrkes som formidler av litteratur, kunnskap og kulturarv, og legge til rette for at folkebibliotekene blir aktuelle og uavhengige møteplasser og arenaer for offentlig samtale og debatt.
- Nasjonalbiblioteket skal digitalisere dokumentbasert kulturarv fra norske arkiv, bibliotek og museer, og bidra til at kulturarven blir tilgjengelig for det norske folk.
- Nasjonalbiblioteket skal legge til rette for at personer som på grunn av en funksjonsnedsettelse har vansker med å lese trykt tekst, har god tilgang til litteratur og bibliotek tjenester.

På bakgrunn av disse målene har departementet fastlagt delmål, styringsparametere og ambisjoner for 2025, jf. vedlegg 3.

2.3 Hovedprioriteringer i 2025

Satsingen for å digitalisere og formidle kulturarvmateriale videreføres og styrkes i 2025. Satsingen omfatter digitalisering av Nasjonalbibliotekets egne samlinger, samt fotografier, film og lydopptak m.m. som forvaltes av norske arkiver og museer. Nasjonalbiblioteket har fått økt bevilgningen med 20 mill. kroner for å utvide digitaliseringsproduksjonen gjennom å opprette anslagsvis 20 nye arbeidsplasser ved anlegget i Mo i Rana. De nye arbeidsplassene skal gjøre det mulig å videreføre to arbeidsskift i utvidede produksjonslokaler, og dermed forbedre utnyttelsen av eksisterende infrastruktur.

Kultur- og likestillingsdepartementet forutsetter at Arkivverket og Nasjonalbiblioteket fortsetter å samarbeide om aktiviteter og oppgaver for gjensidig og effektiv utnyttelse av kunnskap, kompetanse og ressurser der dette er relevant. Departementet vil følge opp dette i styringsdialogen.

Nasjonalbiblioteket skal digitalisere papirbasert arkivmateriale som skal avleveres til Arkivverket eller som er avlevert til Arkivverket. Digitaliseringen gjennomføres av Nasjonalbiblioteket i samarbeid med Arkivverket.

Samarbeidet mellom Nasjonalbiblioteket og museumssektoren har potensial for å kunne gi betydelige synergier for det samlede arbeidet med å bevare kulturarvmateriale. Kultur- og likestillingsdepartementet legger til grunn at Nasjonalbiblioteket har en videre dialog med museene med sikte på et tettere samarbeid om digitalisering – og eventuelt oppbevaring av analoge samlinger i de tilfeller der partene er enige om at dette er den beste løsningen.

Nasjonalbiblioteket skal i samarbeid med Kulturdirektoratet og KulturIT følge opp arbeidet med en pilot for langtidsbevaring av museenes digitale materiale, i henhold til oppdragsbrev av 11. november 2024.

Nasjonalbiblioteket skal, så langt som mulig innenfor gjeldende rammer, prioritere restaurering og digitalisering av norsk kunstnerisk produsert film, jf. regjeringens strategi for kino og filmformidling.

Nasjonalbiblioteket får i oppdrag å trene, oppdatere og tilgjengeliggjøre norske og samiske språkmodeller, og for dette formålet er bevilgningen økt med 20 mill. kroner. Som hovedregel skal Nasjonalbiblioteket tilby grunnmodeller som aktører i offentlig sektor eller næringslivet kan fintrene og videreutvikle til å utføre nærmere spesifiserte oppgaver. Over Kunnskapsdepartementets budsjett er det i tillegg bevilget 20 mill. kroner til det statlige tungregneselskapet Sigma2, for finansiering av regnekraft til trening av språkmodellene. Språkbanken og arbeidet med å trene språkmodeller skal støtte opp under hovedmålene i den norske språkpolitikken. Nasjonalbiblioteket og Språkrådet skal i fellesskap og med utgangspunkt i egne ansvarsområder og mandat identifisere og følge opp relevante samarbeidsområder knyttet til denne satsingen.

Arbeidet med språkmodeller skal bidra til at utvikling av teknologi bygd på kunstig intelligens skjer med utgangspunkt i norsk og samisk språk og innhold, og medvirke til at utviklingen av norske språkmodeller skjer innenfor opphavsrettslige rammer og avtaler. Departementet viser i den forbindelse til brev av 23. januar 2025 om fullmakt til å forhandle med rettighetshaveres organisasjoner om bruk av rettighetsbelagt materiale i trening av norske og samiske språkmodeller.

Nasjonalbiblioteket skal videreutvikle arbeidet med tilrettelagt bibliotek (TIBI). Dette innebærer å bidra til at personer som på grunn av funksjonsnedsettelse har vansker med å lese trykt tekst, har samme tilgang til informasjon, litteratur og bibliotekstjenester som befolkningen ellers. Nasjonalbiblioteket skal sikre at tjenestene fra TIBI kun tilfaller personer som har rett på det.

Nasjonalbiblioteket har et hovedansvar for oppfølgingen av utvidet nasjonal biblioteksstrategi, og skal i tillegg følge opp tiltak i regjeringens leselyststrategi. Nasjonalbiblioteket skal i henhold til oppdragsbrev av 27. januar 2025 gi departementet innspill til bibliotekutvikling fra 2026.

Nasjonalbiblioteket må generelt være forberedt på å bistå departementet med faglige vurderinger og innspill innenfor eget ansvarsområde.

3. Styring og kontroll i virksomheten

3.1 Fellesføringer som gjelder for alle statlige virksomheter i 2025

Regjeringen har gitt sin tilslutning til at følgende fellesføringer skal tas inn i tildelingsbrevene til alle statlige virksomheter:

- 1. Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk*

Norge har sluttet seg til FNs Agenda 2030 og de 17 bærekraftsmålene. Norges handlingsplan for å nå målene innen 2030 er nedfelt i Meld. St. 40 (2020–2021), som sier at bærekraftsmålene skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. Klima- og miljømessig bærekraft er et prioritert område, og skal vektlegges. Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Nasjonalbiblioteket skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Nasjonalbiblioteket skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Nasjonalbiblioteket skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

I 2025 skal Nasjonalbiblioteket:

- innlemme bærekraftsperspektivet i virksomhetens strategier og handlingsplaner
- følge opp målet om systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet.
- vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten
- gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant
- identifisere hvordan tiltak virksomheten iverksetter i kraft av sitt samfunnsoppdrag bidrar til å oppfylle sosial og økonomisk bærekraft
- rapportere om ovenstående i årsrapporten for 2025

2. Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med nedsatt funksjonsevne og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring.

Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Nasjonalbiblioteket skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2025 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2025. Virksomheten skal også omtale utviklingen i 2025 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2024.

3. Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Nasjonalbiblioteket skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Nasjonalbiblioteket skal i årsrapporten for 2025 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulent tjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller

kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Virksomheten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2025 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

Fellesføringene for 2025 er de samme som for 2024 med noen justeringer i fellesføring nr. 2. Rundskrivet for 2024 med utdypende forklaring på hvordan virksomhetene skal forstå fellesføringene og hvordan de skal framstille resultatene i årsrapportene kan derfor brukes inntil videre. Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet vil tidlig i 2025 sende ut et oppdatert rundskriv.

3.2 Andre krav

Følgende krav gjelder for Kultur- og likestillingsdepartementets underliggende virksomheter:

- *Likestilling, mangfold og deltakelse*

Regjeringen har som mål å redusere forskjellene i samfunnet og å gi alle like muligheter for deltakelse. Regjeringen vil bygge videre på og styrke fellesskapsløsningene i det norske samfunnet.

Virksomhetene under Kultur- og likestillingsdepartementet skal arbeide langsiktig og strategisk for å fremme likestilling og senke tersklene for deltakelse. Virksomhetene skal iverksette tiltak på sitt område med mål om å gi et bredere tilbud og et større mangfold av brukere, deltakere og utøvere.

Tiltakene vil bli fulgt opp i styringsdialogen med departementet.

- *Aktivitets- og redegjøringsplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven*

Virksomheten skal jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av blant annet kjønn, etnisitet, funksjonsnedsettelse og seksuell orientering, se likestillings- og diskrimineringsloven §§ 24, 26 og 26 a.

Virksomheten skal være i forkant når det gjelder å identifisere likestillingsutfordringene i egen virksomhet og iverksette korrigerende tiltak. Også i 2025 skal virksomheten ha et særlig blikk på kravet til likelønn og iverksette nødvendige tiltak for å rette opp eventuelle skjevheter.

Virksomheten må redegjøre for hvordan den arbeider for å operasjonalisere sin likestillingspolitikk til handling og hvordan aktivitetspliktens fire trinn følges opp.

Offentlige myndigheter, skal i rollen som myndighetsutøvere og tjenesteytere, også jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestillingssituasjonen på eget forvaltningsområde. Dette betyr at virksomheten må skaffe kunnskap om likestillingssituasjonen på alle diskrimineringsgrunnlag. Videre må virksomheten redegjøre for hva de gjør for å integrere hensynet til likestilling i myndighetsutøvelsen, plan- og strategiarbeidet, budsjetteringen og tjenesteytelsen. Departementet viser til veiledningssiden til Bufdir.

- ***Språklov***

I tildelingsbrevet for 2024 ba Kultur- og likestillingsdepartementet underliggende virksomheter om å arbeide med å forankre arbeidet med språk systematisk i virksomheten slik at virksomheten ivaretar sine plikter etter språkloven.

Virksomhetene under Kultur- og likestillingsdepartementet er sentrale i oppfølging av språkpolitikken, både gjennom å følge språkloven i egen virksomhet, og gjennom å forvalte fag- og tjenesteområder som er viktige for å bevare og styrke norsk språk, samiske språk, norsk tegnspråk og nasjonale minoritetsspråk. Vi ber om at virksomhetene også i 2025 arbeider systematisk med å følge opp språkloven. Råd og veiledning fins på sprakradet.no.

- ***Tilskudd.no***

Tilskudd.no gir oversikt over statlige tilskudd til ideelle og frivillige organisasjoner, blant annet om aktuelle tilskuddsordninger, tildelinger og tilskuddsmottakere. Forvaltere eller tilskuddsmottakere, kalt fordelere, som viderefordeler midler til ideelle og frivillige organisasjoner på vegne av et departement, har tilgang til registreringsløsningen der informasjon om tilskuddsordninger, enkeltstående tilskudd og tildelinger skal registreres eller lastes inn.

- Forvalter har ansvar for at informasjon om aktuelle tilskuddsordninger for ideelle og frivillige organisasjoner er registrert på tilskudd.no. Tilskuddsordninger skal registreres så snart de er utlyst på egne nettsider, og i god tid før søknadsfristen.
- Forvalter skal også laste inn oversikt over tildelinger så snart som mulig, helst innen én uke etter tildelingen. Dette gjelder alle tilskudd via tilskuddsordninger der frivillige organisasjoner kan søke, samt for enkeltstående tilskudd til mottakere som er registrert i Frivillighetsregisteret og mottakere som er registrert med sektorkode 7000 ideelle organisasjoner i Enhetsregisteret.

Informasjon og veiledning om registreringer på tilskudd.no fins helt nederst på nettsiden, trykk der det står «Publiseringsløsningen». Har dere spørsmål, ta kontakt med Lotteri- og stiftelsestilsynet på tilskot@lottstift.no eller saksbehandler i departementet.

- ***Sikkerhet og beredskap***

Virksomheten skal ivareta sitt ansvar innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. Virksomheten må dimensjonere sine planer, øvelser, kapasiteter og kompetanse, opp mot samfunnsoppdrag, ansvar og rolle innen samfunnssikkerhet og forebyggende

sikkerhet. Dette inkluderer å holde seg oppdatert om de åpne risiko- og trusselvurderingene fra sikkerhetsmyndighetene samt om relevant regelverk.

Det vises til nærmere omtale av krav til dette arbeidet i virksomhets- og økonomistyringsinstruksen.

Dokumentasjon av virksomhetens arbeid på dette området skal sendes departementet som eget vedlegg til årsrapporten, jf. vedlegg 2: Krav til årsrapporten.

3.3 Forvaltning og rapportering av spillemidler

Departementet viser til de oppgaver som Nasjonalbiblioteket har ved forvaltning av spillemidler til bibliotekfeltet. Departementet vil meddele økonomiske rammer, forutsetninger og rapporteringskrav knyttet til forvaltningen av spillemidlene i eget brev.

Nasjonalbiblioteket skal i årsrapporten for 2025 rapportere om disponeringen av spillemidlene. Av rapporten bør følgende inngå:

- Overordnet omtale av bruken av spillemidlene
- Samlet tilskudd til de ulike innsatsområdene
- Eventuell sum som er disponert til Nasjonalbibliotekets forvaltning av spillemidlene
- Eventuelle ubrukte deler av beløpet per 31. desember 2025, og kort forklaring av dette.

Kultur- og likestillingsdepartementet ber i tillegg om at Nasjonalbiblioteket, innen 1. juni 2026, ettersender følgende vedlegg til årsrapporten:

- Omtale av hvilke typer av prosjekter og tiltak som fikk tildelt prosjekt- og utviklingsmidler i perioden 1. mai 2025 – 30. april 2026
- Talloversikt av tilskuddfordelingen på de ulike innsatsområdene

4. Budsjettildeling og fullmakter

Kultur- og likestillingsdepartementet stiller følgende budsjettammer til disposisjon for Nasjonalbiblioteket i 2025:

4.1 Utgifter

Utgiftene knyttet til det planlagte aktivitetsnivået, inkludert nye tiltak som man vil sette i gang i 2025, må dekkes innenfor den tildelte budsjettammen. I disposisjonsplanen må virksomheten derfor innarbeide dekning for alle utgifter som vil påløpe i budsjettåret i henhold til de aktivitetene som virksomheten har planlagt for 2025.

Kap. 326 Språk- og bibliotekformål, post 01 Driftsutgifter: **kr 845 710 000**

Av bevilgningen på kap. 326, post 01 er kr. 1 140 000 øremerket Offentlig utvalg for punktskrift (OUP). Nasjonalbiblioteket har ansvar for å forvalte avsetningen til utvalget.

Rammen under post 01 inkluderer midler til dekning av merutgifter som følge av lønnsoppgjøret 2024. Ved en inkurie ble prisomregningen av posten 3,5 mill. kroner for lav. Departementet vil rette opp dette i forbindelse med prisomregning av budsjetttrammene for 2026.

For budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgifter og pensjonsutgifter vises til hhv. Finansdepartementets rundskriv [R-116 og R-118](#).

Kap. 326 Språk- og bibliotekformål, post 21 Spesielle driftsutgifter: kr 18 900 000

Kap. 326 Språk- og bibliotekformål, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold: kr 48 000 000

Kap. 326 Språk- og bibliotekformål, post 80 Bibliotek- og litteraturtiltak: kr 110 165 000

Forutsetninger for disponering av tilskuddsmidlene

Forvaltningen av tilskudd under kap. 326, post 80 er delegert fra departementet til Nasjonalbiblioteket. Forvaltningen av navngitte tilskudd omfatter mottak og vurdering av budsjettsøknader og årsrapporter, utbetaling av tilskudd samt oppfølging og kontroll. Vi viser til departementets budsjettproposisjon for nærmere omtale av budsjettforslaget.

Budsjett disponeringsfullmakten er delegert til Nasjonalbiblioteket, og i tilskuddsbrevene skal Nasjonalbiblioteket presisere vilkår, krav til rapportering og eventuelle kontrolltiltak ved utbetalingen av tilskudd. Det vises her til vedlegg 5. Her fyller virksomheten inn sitt eget navn og sender dette med som vedlegg til tilskuddsbrevet.

Stortingets endelige fordeling av bevilgningen på kap. 326, post 80 framgår av vedlegg 4. Vedlegget inneholder også forutsetninger for tilskudd som skal meddeles i tilskuddsbrevene til navngitte tilskuddsmottakere.

Nasjonalbiblioteket må utarbeide interne retningslinjer for hvordan ordningen skal forvaltes og søknader behandles. Retningslinjene skal være i tråd med regler fastsatt i kapittel 6 i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Det vises også til Kultur- og likestillingsdepartementets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring til Nasjonalbiblioteket.

4.2 Inntekter

Kap. 3326 Språk- og bibliotekformål, post 01 Ymse inntekter: kr 24 497 000

Kap. 3326 Språk- og bibliotekformål, post 02 Inntekter ved oppdrag: kr 19 033 000

Oppdragsinntekter

Utgiftsbevilgninger knyttet til oppdragsvirksomhet kan bare nyttes i samme omfang som det kan skaffes inntekter. Inntekter knyttet til oppdragsvirksomhet bruttoføres i statsregnskapet på samme måte som øvrige inntekter. For å sikre den fleksibiliteten som er nødvendig for å ivareta intensjonene med oppdragsvirksomheten som følge av terminforskyvning av utgifter og inntekter, skal merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

4.3 Budsjettfullmakter

Merinntektsfullmakt

For 2025 har Nasjonalbiblioteket fullmakt til å overskride driftsbevilgningen mot tilsvarende merinntekter, jf. Prop 1 S (2024-2025), side 208.

Virksomheten kan:

	overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
	kap. 326, post 01	kap. 3326, post 01
	kap. 326, post 21	kap. 3326, post 02

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter som det er nødvendig å søke om å benytte

Nasjonalbiblioteket må søke Kultur- og likestillingsdepartementet om samtykke til å benytte seg av følgende budsjettfullmakter i hvert enkelt tilfelle:

- Overføring av ubrukt bevilgning fra et år til neste, jf. Bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd.
- Overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. Bevilgningsreglementet § 11 og Finansdepartementets rundskriv R-110 pkt. 2.6.
- Omdisponering fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger, jf. Bevilgningsreglementet § 11 og Finansdepartementets rundskriv R-110 pkt. 2.5.

Vi viser ellers til departementets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring for utdypende omtale av fullmakter på økonomi- og personalområdet.

Inngåelse av leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester

Virksomhetene kan inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret når avtalene gjelder virksomhetens ordinære drift og utgiftene kan dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå i avtaleperioden. Viser også til [instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor](#).

5. Rapportering

5.1 Regnskapsrapport per 31. august 2025

Departementet vil be om en særskilt regnskapsrapport per 31. august 2025, der det i tillegg til forbruket per 31. august også skal angis planlagt forbruk for resten av året. Departementet vil senere sende ut retningslinjer for utarbeiding av en slik rapport.

5.2 Årsrapport for 2025

Virksomheten skal ved utgangen av hvert budsjettår utarbeide en egen årsrapport. Årsrapport og årsregnskap skal utarbeides etter en felles struktur for alle statlige virksomheter, jf. pkt. 1.6.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Årsrapporten for 2025 sendes til Kultur- og likestillingsdepartementet innen 15. mars 2026. Årsrapporten skal ikke publiseres på virksomhetens hjemmesider før denne er behandlet i styringsdialogen. Departementet sørger for at godkjent årsrapport sendes til Riksrevisjonen.

For nærmere omtale av kravene til årsrapporten vises det til vedlegg 2.

6. Budsjettinnspill for 2027

Frist for å sende innspill til statsbudsjettet for 2027 er 1. desember 2025. For mer informasjon om dette, se vedlegg 6 a og b.

Med hilsen

Steinar Lien (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sigrid Køhn Dobbe
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)
Riksrevisjonen

Styringskalender 2025 for Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) og Nasjonalbiblioteket (NB)

Måned	Dato	Hva	Ansvarlig
Jan.	Primo januar	Tildelingsbrev 2025	KUD
	Medio januar	Regnskapsrapport (kasserapport) per 31. desember 2024 sendes til KUD	NB
	Medio januar	Brev med forklaringer til statsregnskapet 2024 sendes til KUD	NB
Mars	Innen 1. mars	Innmelding av eventuelle saker til revidert nasjonalbudsjett 2025	NB
	Innen 15. mars	Årsrapport for 2024 sendes til KUD	NB
	Innen 31. mars	Ev. supplerende tildelingsbrev for 2025 som følge av overføring av ubrukte beløp	KUD
April	Senest to uker før etatsstyringsmøtet	Dokumenter til etatsstyringsmøtet oversendes (økonomistatus og prognose, oppdatert risikovurdering inneværende år mv.)	NB
Mai	7. mai	Etatsstyringsmøte, bl.a. med gjennomgang av årsrapport 2024, status for forbruk inneværende år, drøfting av budsjettinnspill 2026 og andre avtalte saker. Holdes hos NB.	KUD
	Innen 31. mai	Fagmøte, halvdags	KUD/NB
	I løpet av mai	Brev om spillemidler (tilskudd for 2025 og informasjon om oppdrag med forvaltningen)	KUD
Juni	Ultimo juni	Ev. supplerende tildelingsbrev for 2025 som følge av endringer i revidert nasjonalbudsjett	KUD
Juli	Innen 31. juli	Informasjon om regnskapsrapport per 31. august 2025	KUD
Sept.	Innen 15. september	Regnskapsrapport med forklaringer per 31. august 2025 sendes til KUD	NB
Okt.	Innen 1. oktober	Eventuelle saker til nysaldering av budsjettet for 2025 (utover det som framgår av regnskapsrapport per 31. aug.) sendes til KUD	NB
	Medio oktober	Foreløpig tildelingsbrev for 2026	KUD
	Innen 31. oktober	Ev. supplerende tildelingsbrev 2025 om justeringer som følge av lønnskompensasjon	KUD

	Senest to uker før etatsstyringsmøtet	Tilbakemelding på målformuleringer og prioriteringer i foreløpig tildelingsbrev, forslag styringsparametere og resultatmål, samt andre dokumenter til etatsstyringsmøtet	NB
Nov.	5. nov.	Etatsstyringsmøte, bl.a. med drøfting av mål og prioriteringer for 2026, utviklingsbehov og strategier i et treårsperspektiv (t.o.m. 2029), status for forbruk inneværende år m.m. Holdes hos KUD	KUD
Des.	Innen 1. desember	Innspill til arbeidet med statsbudsjettet for 2027, herunder innsparingsmuligheter, satsingsforslag, konsekvensjusteringer og langsiktige strategier, og ev. behov for justering av hovedmål	NB
	Primo desember	Rundskriv om rapportering til statsregnskapet 2025	KUD
	Innen 31. desember	NBs vurdering av søknader for 2027 på kap. 326, post 80 sendes til KUD	NB
	Innen 31. desember	Ev. supplerende tildelingsbrev som følge av nysalderingen	KUD

Årsrapport for 2025

Vi viser til pkt. 1.6.1. og 2.3.3 i [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#) (Bestemmelsene). Årsrapporten skal inneholde seks deler med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I. Leders beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av framtidssutsikter
- VI. Årsregnskap

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk.

Årsrapporten (herunder årsregnskapet) skal sammen med revisjonsberetning publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai, men ikke før den er behandlet i styringsdialogen med departementet. Dersom revisjonsberetningen ikke er mottatt innen fristen, skal beretningen publiseres så snart den foreligger.

DFØ har laget et [veiledningsnotat for årsrapporten](#). Her ligger det anbefalinger og råd til innhold og struktur av årsrapporten.

Krav til årsrapporten

Virksomhetens årsrapport skal som et minimum oppfylle følgende krav:

Del I Leders beretning

Leder skal gi en overordnet vurdering av virksomhetens måloppnåelse på bakgrunn av prioriteringer, resultater og ressursbruk. Beretningen skal signeres av virksomhetslederen, eller av virksomhetsleder og styreleder for virksomheter med styre.

Del II Introduksjon til virksomhetens og hovedtall

Det skal gis en kortfattet og oversiktlig introduksjon av virksomheten, herunder:

- Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget
- Omtale av organisasjon og ledelse
- Presentasjon av utvalgte hovedtall
- Det skal oppgis tall for de siste tre år. I tillegg til de tallene virksomheten selv ønsker å belyse er det et krav at følgende nøkkeltall inkluderes i tabellform:
  - I tråd med endringer i [rundskriv R-115](#), skal statlige virksomheter opplyse både om antall ansatte, antall avtalte årsverk og antall utførte årsverk i årsrapporten.
  - Samlet tildeling post 01–99
  - Utnyttelsesgrad post 01–29¹

---

¹ Gjelder ikke nettobudsjetterte virksomheter.

- Driftsutgifter eller driftskostnader²
- Lønnsandel av driftsutgifter eller lønnsandel av driftskostnader³
- Lønnsutgifter eller lønnskostnader pr årsverk.⁴

Del III Årets aktiviteter og resultater

Del III skal være den mest omfangs- og innholdsrike delen av årsrapporten. Virksomhetens rapport for 2025 skal inneholde:

- Redegjørelse og vurdering per overordnet mål, tjenesteområde *eller* strategisk satsing:
  - om prioriteringer og ressursbruk
  - om resultater (produkter/tjenester og effekter)
  - om måloppnåelse.
- Rapporten må inneholde både tekstomtale og tabelloversikter som dokumenterer de resultater som virksomheten har oppnådd med sammenlignbare tall for de tre siste årene.
- Del III skal også inneholde rapport om særskilte oppdrag og forutsetninger som framgår av tildelingsbrevet for 2025 og som ikke er nevnt under kravene til rapportens Del IV.
- Virksomheter som forvalter tilskuddsmidler (både midler under ordninger og enkelttilskudd) må redegjøre for forvaltningen av tilskuddsmidler.

Del IV Styring og kontroll i virksomheten

Jf. her også [veiledningsnotatet fra DFØ](#).

Det skal gis en overordnet vurdering av hovedelementene i virksomhetens opplegg for intern styring og kontroll.

Virksomheten skal også gi en nærmere omtale av vesentlige forhold ved styring og kontroll.

Del IV skal også inneholde rapport om følgende punkter i tildelingsbrevet for 2025:

Rapportering på fellesføringer i 2025 (jf. punkt 3.1 i tildelingsbrevet)

Fellesføringene for 2025 er de samme som for 2024 med noen justeringer i fellesføring nr. 2. [Rundskrivet for 2024](#) (D-2/24) med utdypende forklaring på hvordan virksomhetene skal forstå fellesføringene og hvordan de skal framstille resultatene i årsrapportene kan derfor brukes inntil videre. Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet vil tidlig i 2025 sende ut et oppdatert rundskriv. Se også rapporteringskrav i tildelingsbrevet knyttet til fellesføring nr. 1.

---

² Driftsutgifter brukes av virksomheter som fører regnskap etter kontantprinsippet. Driftskostnader brukes av virksomheter som fører regnskap etter SRS.

³ Lønnsandel av driftsutgifter brukes av virksomheter som fører regnskap etter kontantprinsippet. Lønnsandel av driftskostnader brukes av virksomheter som fører regnskap etter SRS.

⁴ Lønnsutgifter brukes av virksomheter som fører regnskap etter kontantprinsippet. Lønnskostnader brukes av virksomheter som fører regnskap etter SRS.

Andre krav (jf. punkt 3.2 i tildelingsbrevet)

- **Aktivitets- og redegjøringsplikt**

Det vises til veiledning om dette på Barne- ungdoms- og familiedirektoratets nettsider:

- [Aktivitets- og redegjøringsplikt \(ARP\) for arbeidsgivere](#)
- [Aktivitets- og redegjøringsplikt \(ARP\) for offentlige myndigheter](#)

I årsrapportene for 2025 må virksomhetene som arbeidsgivere rapportere om:

A. Som arbeidsgiver

Det vises til [veiledning om dette på Barne- ungdoms- og familiedirektoratets nettsider](#).

Del 1: Faktiske tilstanden for kjønnslikestilling

Følgende tabell skal fylles ut hvert år:

Virksomhet	Kjønnsbalanse (oppgis i antall)		Midlertidig ansatte (oppgis i antall)		Foreldre- permisjon (oppgis i gj.sn. antall uker)		Deltidsansatte (oppgis i antall)	
	K	M	K	M	K	M	K	M
"virksomhetens navn"								

Følgende tabell skal fylles ut for 2025:

	Antall (N)	Menn	Kvinner	Lønn ¹
Totalt i "virksomhetens navn" inkl. midl. ansettelse				
Toppledere				
Avdelingsdirektører				
Fagdirektører				
Seniorrådgivere				
Rådgivere				
Seniorkonsulenter				
Ev. andre stillingskategorier				
Ufrivillig deltid				

¹ Tallene i kolonnen viser kvinners gjennomsnittslønn i pst. av mennenes gjennomsnittslønn.

Del 2: Hvordan arbeider virksomheten med likestilling og mot diskriminering

- Hvordan arbeidet med likestilling og diskriminering er strukturert og ev. nedfelt i planer eller styrende dokumenter.

- Hvordan dere har funnet fram til risikoer, hindre årsaker og tiltak (trinn a, b og c i aktivitetsplikten).
- Hovedutfordringene i deres virksomhet (trinn a og b).
- Resultater av arbeidet og tiltakene dere har iverksatt (trinn c og d).
- Planer for videre arbeid og tiltak.

B. Som myndighetsorgan

Det vises til [veiledning om dette på Barne- ungdoms- og familiedirektoratets nettsider](#).

I årsrapporten må virksomhetene – som myndighetsorganer – gi en redegjørelse for likestillingsarbeid, se likestillings- og diskrimineringsloven § 24 annet ledd. Det skal redegjøres for:

- Hva virksomheten gjorde i 2025 for å integrere hensynet til likestilling og ikke-diskriminering i sitt arbeid med blant annet regelverksutforming, budsjettering, utforming og tildeling av tjenester og samfunnsplanlegging.
- Hvordan virksomheten arbeidet med å omsette prinsipper, prosedyrer og standarder for likestilling og ikke-diskriminering til handling.
- Resultatene som ble oppnådd.
- Hvilke forventninger virksomheten har til dette arbeidet fremover.

- **Språklov**

I årsrapporten skal "virksomhetens navn" rapportere om arbeidet med å forankre språkarbeidet systematisk og planmessig i virksomheten for å sikre at virksomheten ivaretar sine plikter etter språkloven.

- **Ledsagerbevis** (der det er aktuelt)

Virksomheten skal beskrive hvordan forutsetningen om ledsagerbevis er implementert.

- **Sikkerhet og beredskap**

Dokumentasjon av virksomhetens risikovurderinger på sikkerhets- og beredskapsområdet, skal sendes departementet som eget vedlegg til årsrapporten. Vedlegget skal ikke være offentlig. Vedlegget skal inneholde dokumentasjon om informasjonssikkerhet, samt en kortfattet redegjørelse for det konkrete arbeidet på sikkerhets- og beredskapsområdet i løpet av året, herunder øvelser som er gjennomført.

- **Oppfølging av revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen** (der det er aktuelt)

Virksomheten må i årsrapporten redegjøre for hvilke tiltak som er gjennomført for å følge opp Riksrevisjonens merknader.

- **Forvaltning av spillemidler** (der det er aktuelt)

Dersom det ved fordelingen av spillemidler er gitt fullmakt til å dekke utgifter til administrasjon av ordningene og/ eller utgifter til prosjekt- og utviklingstiltak på feltet (dvs. at virksomheten har inntektsført spillemidler i statsregnskapet), skal virksomheten omtale dette i årsrapporten for 2024.

Del V Vurdering av framtidssutsikter

Det skal gis en kortfattet omtale av forhold i og utenfor virksomheten som kan påvirke virksomhetens evne til å løse samfunnsoppdraget og oppnå fastsatte mål og resultater på lengre sikt. Denne delen gir et viktig grunnlag for den strategiske styringsdialogen med departementet og til departementets arbeid med omtale av utfordringer og strategier i forslag til statsbudsjett. [Veiledningsnotatet fra DFØ](#) gir nyttige råd om hvordan del V bør utformes.

Del VI Årsregnskap

Krav til statlige virksomheters årsregnskap er fastsatt i Bestemmelsene punkt 3.4.

Finansdepartementets rundskriv [R-115 Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap](#) gir nærmere krav om både innhold og oppstilling av regnskapet. Vi vil presisere at kommentarer til årsregnskapet skal signeres av virksomhetslederen. I virksomheter med styre skal kommentarene signeres av direktøren og styrelederen. Veiledningsmateriell og maler for oppstillinger og noter som virksomheten kan benytte ved utarbeidelse av årsregnskapet ligger på [nettsidene til DFØ](#).

Mål- og resultatskjema for Nasjonalbiblioteket 2025

Mål- og resultatskjemaet er basert på de fire overordnede målene som er satt av Stortinget gjennom Prop. 1 S og utdypet gjennom Nasjonalbibliotekets strategi for perioden 2024-2029.

Overordnet mål 1 i Prop. 1 S er utdypet gjennom hovedmål 1–4 i mål- og resultatskjemaet. Nasjonalbibliotekets rolle som forskningsinfrastruktur og Språkbank er uthevet i et eget hovedmål 3 for å utdype den sentrale rollen Nasjonalbiblioteket har fått som tekstleverandør for digitale korpus til ulike bruksområder, herunder språkmodeller til KI-feltet. Det nye oppdraget som leverandør av norske språkmodeller er tatt ut i et eget hovedmål 4.

Overordnede mål 2 og 4 i Prop. 1 S tilsvarer hovedmål 6 i mål- og resultatskjemaet.

Overordnet mål 3 i Prop. 1 S tilsvarer hovedmål 5 i mål- og resultatskjemaet.

Utover de fire overordnede målene i Prop. 1 S, som tilsvarer hovedmål 1–6 i mål- og resultatskjemaet, har skjemaet i tillegg et hovedmål 7 om effektiv ressursutnyttelse for å sikre oppmerksomhet rundt prioritering av oppgaver og forbedringer av leveransekedene.

Hovedmål 1

Nettbiblioteket er den viktigste inngangen til Nasjonalbibliotekets samling både for forskning, dokumentasjon og for publikum. Nasjonalbiblioteket skal befeste Nettbibliotekets posisjon.

Delmål	Styringsparameter	Ambisjon
1.1 Alt norskpublisert materiale skal være innsamlet, registrert, bevart i fysiske og digitale sikringsmagasin og gjort tilgjengelig gjennom Nettbiblioteket i tråd med Åndsverkslovens bestemmelser.	1.1.1 Etablere løyper for å ta imot, digitalisere, lagre og formidle alle medietyper.	Kontinuerlig innstrøm av alle medietyper ut i Nettbiblioteket i løpet av 2025.
1.2 Utvide tilgangen gjennom rettighetsklarering og samarbeid med rettighetshavere.	1.2.1 Bidra til å få etablert en permanent løsning for digital tilgang til pliktavlevert materiale.	Følge opp fellesanbefalingen fra opphavsorganisasjonene med nye rutiner og fornyet informasjon til bibliotekene om ordningen.
1.3 Gjøre tilbudet kjent for nye grupper av befolkningen.	1.3.1 Gjennom logging av bruk og befolkningsundersøkelser skal det dokumenteres av flere kjenner til og flere bruker Nettbiblioteket.	Det skal gjennomføres to befolkningsundersøkelser per år.
1.4 Utvikle nye tjenester i takt med det voksende digitale arkivet og gjennom bruk av nye digitale verktøy.	1.4.1 Nettbiblioteket skal i 2025 lansere betaversjonen av «Norge sett fra luften».	Betaversjonen skal være oppe innen 01.06.

Hovedmål 2

Nasjonalbiblioteket skal øke kunnskapen om norsk historie, samfunn og kulturarv.

Delmål	Styringsparameter	Ambisjon
2.1 Styrke det aktive formidlingsarbeidet og søke mot flater og kanaler som når bredt ut til folk i hele Norge.	2.1.1 og 2.2.1 Den redaksjonelle formidlinga av norsk kulturhistorie (fysisk og på nett) skal i 2025 nå ut til et større publikum enn i 2024.	Øke samlet fysisk og digitalt publikum i 2025.
2.2 Være en av de viktigste møteplassene for kunnskap om og formidling av norsk kulturhistorie.		
2.3 Bruke formidlingsarbeidet til å sette søkelys på aktuelle temaer og personer. Dette arbeidet knytter seg både til jubileer og kjente hendelser, men skal også bidra til å få fram nye, ukjente eller marginaliserte deler av historien.	2.3.1 I 2025 skal Nasjonalbiblioteket formidle 200-årsmarkeringen (1825-2025) for norsk masseutvandring til Nord-Amerika.	Produsere et bredt formidlingsprogram med utstilling, utgivelser, arrangement, podkast og formidling på nett

Hovedmål 3

Nasjonalbiblioteket skal styrke sin posisjon som forskningsinstitusjon og forskningsinfrastruktur.

Delmål	Styringsparameter	Ambisjon
3.1 Nasjonalbiblioteket skal utvikles som infrastruktur for norsk forskning gjennom samarbeid med relevante aktører.	3.1.1 Lede og delta i forsknings- og forskningsinfrastrukturprosjekter med ekstern finansiering	15 i 2025
	3.1.2 Publisere vitenskapelige artikler.	20 i 2025
	3.1.3 Tilby veiledning, fagseminarer og forskerskole.	
3.2 Produsere og tilby grunnlagsressurser til bruk i forskningsinfrastruktur og språkteknologi	3.2.1 Tilrettelegge samlingen i relevante formater	

Hovedmål 4

Nasjonalbiblioteket skal trene, oppdatere og tilgjengeliggjøre språkmodeller på norsk og samisk.

Delmål	Styringsparameter	Ambisjon
4.1 Nasjonalbiblioteket skal etablere en enhet som skal trene, oppdatere og tilgjengeliggjøre språkmodeller for norsk og samisk	4.1.1 Tilrettelegge samlingen i relevante formater for KI.	
	4.1.2 Trene språkmodeller på norsk og samisk materiale	
	4.1.3 Avklare spørsmål om vederlagsordning for norske rettighetshavere.	

Hovedmål 5

Nasjonalbiblioteket skal i strategiperioden utvikle seg som institusjon for digitalisering og bevaring av materiale fra hele ABM-sektoren i Norge.

Delmål	Styringsparameter	Ambisjon
5.1 Behandle audiovisuelle samlinger i kulturarvsektoren og Nasjonalbibliotekets egen samling som en i prioritering av digitalisering.		
5.2 Utvikle organisasjonen slik at den er mest mulig effektiv og fleksibel.	5.2.1 Gjøre det mulig for skanneroperatører å bygge kompetanse på skanning av nye materialtyper ved behov for endring av prioriteringene mellom de ulike materialtypene.	Å etablere planer for dette i løpet av året.
	5.2.2 Utvide aktiviteten med 20 stillinger på en måte som skaper økt verdi for norske ABM-institusjoner.	Gjennomføre ansettelsene i løpet av året.
5.3 Samarbeide med kulturarv-institusjonene for å sikre effektive arbeidsprosesser.	5.3.1 NB skal arrangere rådsmøter med museums og arkivinstitusjonene som avleverer materiale for å sikre god koordinering og enklest mulige arbeidsprosesser i alle steg av prosessen.	I løpet av året skal det avholdes to slike fellesmøter.
	5.3.2 Fremme kunnskap om digitaliseringstilbudet, og for å ha en løpende dialog med institusjonene i sektoren om effektive arbeidsprosesser.	NBs skal arrangere en årlig konferanse.

Hovedmål 6

Nasjonalbiblioteket skal styrke det nasjonale bibliotektilbudet.

Delmål	Styringsparameter	Ambisjon
6.1 Nasjonalbiblioteket skal videreutvikle tilbudet for personer med funksjonsnedsettelse som har vansker for å lese trykt tekst.	6.1.1 Nasjonalbiblioteket skal videreutvikle utlåns-, distribusjons- og formidlingsløsninger som er i tråd med målgruppens behov.	Brukertilfredshet skal følges opp i brukerundersøkelser.
	6.1.2 Nasjonalbiblioteket skal gjennom egen informasjon og formidling, samt formidling gjennom folkebibliotek sikre at målgruppen blir kjent med tilbudet og ønsker å bli lånere.	Kjennskap til tilbudet skal følges opp gjennom brukerundersøkelser.
6.2 Nasjonalbiblioteket skal følge opp tiltakene i bibliotekstrategien og tiltak i leselyststrategien	6.2.1 Tiltakene skal følges opp gjennom dialog i strategisk råd.	Det skal arrangeres to slike møter i året.
6.3 Nasjonalbiblioteket skal styrke og utvikle felles infrastruktur for norske bibliotek		

Hovedmål 7

Nasjonalbiblioteket skal overvåke egne arbeidsmetoder og arbeidsprosesser for å sikre effektiv ressursutnyttelse.

Delmål	Styringsparameter	Ambisjon
7.1 Nasjonalbiblioteket skal utvikle den tverrfaglige teamorganiseringen mellom fagfolk og teknologer med vekt på eierskap, sjølstendighet, iterativ utvikling og kontinuerlig forbedring.	7.1.1 Det skal gjennomføres kompetansehevende tiltak for utvikling av arbeidsformen.	
7.2 Automatisert metadatafangst og metadatagenerering skal sikre effektive arbeidsprosesser	7.2.1 Det skal inngås samarbeid mellom hovedaktørene på feltet for å sikre at ingen metadata registreres mer enn en gang.	
7.3 I arbeidet med å digitalisere den dokumentbaserte kulturarven skal vi ta i bruk og utvikle teknologi som forenkler og gir effektive produksjonsprosesser.	7.3.1 I prioritering mellom ulike utviklingstiltak skal tiltak som øker effektiviteten prioriteres.	
7.4 Fullføre integrasjonen mellom tidligere NLB og NB med vekt på effektive tjenesteleveranser og prioritering av å ta i bruk beste kompetanse og beste praksis.	7.4.1. Et partssammensatt utvalg skal utrede nye måter å organisere NBs bibliotek tjenester.	Enighet før sommer 2025. Iverksetting 2026.

Tilskuddsbevilgning 2025

Nasjonalbiblioteket skal forvalte følgende tilskudd på kap. 326 Språk- og bibliotekformål, post 80 Bibliotek- og litteraturtiltak:

Tiltak		Tilskudd i 2025
Bibliotekjeneste i fengsel	kr	34 200 000
Bok og Bibliotek	kr	1 900 000
Døves Media	kr	8 350 000
Døves Tidsskrift	kr	545 000
Finsk bibliotekjeneste	kr	490 000
Foreningen !les	kr	8 550 000
Kristent Arbeid Blant Blinde og svaksynte - KABB	kr	4 120 000
Landsforbundet for kombinert syns- og hørselshemmede/døvblinde	kr	360 000
Leser søker bok	kr	11 200 000
Norsk barnebokinstitutt	kr	19 300 000
Norsk Bibliotekforening	kr	790 000
Norges Blindeforbund - punktskriftrykkeriet	kr	6 440 000
Store norske leksikon	kr	6 500 000
tegn.tv	kr	1 710 000
Tiltak for døvblinde	kr	5 710 000
Samlet bevilgning på kap. 326, post 80	kr	110 165 000

Følgende forutsetninger tas inn i tilskuddsbrev til tilskuddsmottakerne:

Tilskuddet skal benyttes i tråd med søknaden og forutsetningene i dette tilskuddsbrevet samt vedlagte *Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt statlig driftstilskudd i 2025*.

Dersom midlene ikke benyttes fullt ut, eller hvis midler er brukt i strid med forutsetningene, kan Nasjonalbiblioteket kreve hele eller deler av det tildelte beløpet tilbakebetalt.

Tilskuddsforvalter/Nasjonalbiblioteket og Riksrevisjonen kan iverksette kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene, jf. bevilgningsreglementet § 10 annet ledd og riksrevisjonsloven § 12 tredje ledd.

- *Sikkerhet og beredskap*

Kultur- og likestillingsdepartementet forutsetter at tilskuddsmottakeren ivaretar sitt ansvar innenfor sikkerhet og beredskap. Hver enkelt tilskuddsmottaker må dimensjonere sitt sikkerhets- og beredskapsarbeid opp mot samfunnsoppdrag, risiko og egenart. Dette inkluderer å holde seg oppdatert om de åpne risiko- og trusselvurderingene fra sikkerhetsmyndighetene og om relevant regelverk og veiledninger, f.eks. [Veileder for sikkerhet ved store arrangementer](#) fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og [Råd mot terrorhandlinger](#) fra PST.

- *Bærekraft*

FNs bærekraftsmål er en overbygning for regjeringens politikk. Av disse målene er klima- og miljømessig bærekraft et særlig prioritert område. Departementet oppfordrer tilskuddsmottakeren til å vurdere sitt bidrag til å nå bærekraftsmålene, ved blant annet å kartlegge egne utslipp og iverksette tiltak for å redusere utslipp. Tilskuddsmottakere som ikke rapporterer via Altinn, skal gi en vurdering av arbeidet i rapporten til Nasjonalbiblioteket.

- *Likestilling, mangfold og deltakelse*

Regjeringen har som mål å redusere forskjellene i samfunnet og å gi alle like muligheter for deltakelse. Regjeringen vil bygge videre på og styrke fellesskapsløsningene i det norske samfunnet.

Mottakere av statlige tilskudd skal arbeide langsiktig og strategisk for å fremme mangfold og likestilling. Dette innebærer blant annet universell utforming, å senke tersklene for deltakelse og lavest mulig brukerbetalingsen. Særlig i forbindelse med inkludering av barn og unge i fritidsaktiviteter og for å understøtte et aldersvennlig samfunn.

Departementet er opptatt av at institusjonene har god kunnskap om sitt publikum og arbeider målrettet for å nå nye brukergrupper, bl.a. ved å gjennomføre brukerundersøkelser. Det skal i årsrapporten gis en redegjørelse for hvilke mål tilskuddsmottaker har for sitt publikumsarbeid og hvordan dette følges opp.

- *Egeninntekter*

Kultur- og likestillingsdepartementet forutsetter at tilskuddsmottakeren utnytter potensialet for egeninntekter og arbeider aktivt for å skaffe andre inntekter enn offentlige tilskudd.

- *Ledsagerbevis*

Det er en forutsetning for det tildelte tilskuddet at alle som har ledsagerbevis, og som kjøper billett til ordinær pris til et arrangement, får gratis billett for sin ledsager. Det kan eventuelt tilbys rabattordninger som gjør at billettprisene for personen med ledsagerbevis og ledsager samlet ikke overstiger prisen for en ordinær billett.

- *Tilskudd.no*

Tilskudd.no gir oversikt over statlige tilskudd til ideelle og frivillige organisasjoner, blant annet om aktuelle tilskuddsordninger, tildelinger og tilskuddsmottakere. Tilskuddsforvaltere, både statlige tilskuddsforvaltere (departementer og underliggende virksomheter) og viderefordelere av statlige tilskudd, har tilgang til registreringsløsningen for å registrere eller laste inn informasjon om tilskuddsordninger, enkeltstående tilskudd og tildelinger.

- Tilskuddsforvalter har ansvar for at informasjon om aktuelle tilskuddsordninger for ideelle og frivillige organisasjoner er registrert på tilskudd.no. Tilskuddsordninger skal registreres så snart de er utlyst på egne nettsider, og i god tid før søknadsfristen.
- Tilskuddsforvalter skal også laste inn oversikt over tildelinger så snart som mulig, helst innen én uke etter tildelingen. Dette gjelder tilskudd via tilskuddsordninger og

enkeltstående tilskudd til mottakere som er registrert i Frivillighetsregisteret og mottakere som er registrert med sektorkode 7000 ideelle organisasjoner i Enhetsregisteret.

Informasjon og veiledning om registreringer på tilskudd.no fins helt nederst på nettsiden, trykk der det står «Publiseringsløsningen». Ved spørsmål, ta kontakt med Lotteri- og stiftelsestilsynet på tilskot@lottstift.no eller saksbehandler i departementet.

Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt statlig driftstilskudd i 2025

Fastsatt av Kultur- og likestillingsdepartementet 25. november 2024

---

1. GENERELT

[Virksomheten](#) vil presisere overfor tilskuddsmottakeren at de ulike lover og forskrifter som gjelder for den enkelte selskapsform, må følges.

2. STYRETS OG LEDELSENS ANSVAR

Styret/ledelsen har fullt ut ansvar for institusjonens drift, økonomi og finansforvaltning (opptak av ev. lån, håndtering av gjeld m.m.).

Styret/ledelsen har særlig plikt til å påse at institusjonen har god kontroll med bokføring og formuesforvaltning og at institusjonen har løpende oversikt over den økonomiske situasjonen, slik at forholdet mellom budsjetterte og faktiske utgifter og inntekter til enhver tid er under kontroll. Denne interne kontrollen kan ikke erstattes med revisjon som utføres av ekstern revisor.

Styret/ledelsen har i tillegg en særskilt plikt til å påse at virksomheten drives i samsvar med forutsetningene som er trukket opp i tilskuddsbrevet og i pkt. 3 nedenfor.

Styret/ledelsen plikter å varsle [virksomheten](#) umiddelbart dersom det oppstår vesentlige avvik i forhold til arbeidsbudsjettet eller de forutsetningene som er trukket opp i tilskuddsbrevet.

Har institusjonen en administrerende direktør eller daglig leder, skal denne forestå den daglige ledelse i samsvar med gjeldende lover og forskrifter og etter retningslinjer og pålegg fra styret.

3. FORUTSETNINGER FOR TILSKUDD

For å motta statlig tilskudd forutsettes det at institusjonen har kontinuerlig drift i samsvar med mål/formålene med virksomheten.

Tilskuddet skal ikke brukes til gjeldssanering. Et eventuelt årsunderskudd må dekkes gjennom overføringer fra fri egenkapital eller ved innsparinger i påfølgende budsjettår.

Tilskuddsmottaker vil ikke få ytterligere tilskudd i 2025 til dekning av eventuelle utgifter til driftskreditt eller til dekning av økte utgifter som følge av prisstigning gjennom året eller merutgifter som følge av lønnsoppgjør.

Driftstilskuddet skal som hovedregel benyttes til formålet i samme året som tilskuddet er tildelt. Dersom tilskuddsmottaker akkumulerer overskudd over flere år som følge av lavere aktivitetsnivå enn det som er forutsatt ved tildelingen av tilskudd, vil størrelsen på framtidige tilskudd kunne reduseres.

Tilskuddet skal plasseres på institusjonens bankkonto. En plassering av likvide tilskuddsmidler i fond m.m. er i strid med gjeldende regelverk og forutsetningen i tilskuddsbrevet. Dersom tilskuddet benyttes til plassering i fond m.m. vil dette kunne få konsekvenser for framtidige tilskudd, jf. pkt. 9 nedenfor i retningslinjene.

Mottakere av statlig tilskudd skal ha systemer for å ivareta sikkerhet og beredskap. Tilskuddsmottakeren må også ta hensyn til særskilte forutsetninger gitt i tilskuddsbrevet i sin disponering av tilskuddet.

4. PLAN FOR DISPONERING AV UTGIFTER OG INNTEKTER

Som grunnlag for institusjonens løpende kontroll med den økonomiske utviklingen, skal institusjonen utarbeide et arbeidsbudsjett så snart som mulig. Arbeidsbudsjettet må inneholde samtlige utgifter og inntekter som forventes i løpet av året samt tilstrekkelig avsetning av midler til fri egenkapital som sikkerhet mot uforutsette kostnads- og inntektssvingninger. [Virksomheten](#) vil spesielt understreke behovet for en realistisk budsjettering av egeninntekter.

5. KONTROLLADGANG

Det vises her til tilskuddsbrevet.

6. KRAV TIL REGNSKAP OG REGNSKAPSAVLEGGELSE

Tilskuddsmottaker skal oversende regnskap til [virksomheten](#) så snart som mulig og senest innen den fristen som er fastsatt i tilskuddsbrevet.

[Virksomheten](#) stiller følgende krav til regnskapet for tilskuddet:

- a) Alle offentlige tilskudd skal spesifiseres i regnskapet med beløp og tilskuddsyterens navn. Dette gjelder også fylkeskommunale og kommunale tilskudd.
- b) Dersom det er vesentlige avvik mellom arbeidsbudsjettet og regnskapet skal avviket kommenteres.
- c) Regnskapet må underskrives av virksomhetens styre eller ledelse.
- d) Når tilskuddet er 500 000 kroner eller høyere skal regnskapet revideres av statsautorisert revisor. Unntatt fra dette kravet er institusjoner som benytter kommunerevisjon eller annet offentlig revisjonsorgan. Undertegnet revisjonsberetning legges ved regnskapet.

- e) Når tilskuddet er under 500 000 kroner kreves det ikke at regnskapet er bekreftet av revisor.
- f) Regnskapsdata og dokumentasjon av faktiske opplysninger som ligger til grunn for søknaden eller beregningen av tilskuddsbeløpet, skal oppbevares i henhold til bestemmelsene i bokføringsloven.

7. ANNEN RAPPORTERING

Annen rapportering for tilskuddet og frister for dette kommer fram av tilskuddsbrevet med vedlegg.

8. TILBAKEBETALING AV TILSKUDD

Statstilskuddet gis til de formål og under de forutsetninger som er angitt i tilskuddsbrevet.

Dersom det i ettertid viser seg at tilskuddet ikke er nyttet i samsvar med forutsetningene i tilskuddsbrevet, kan virksomheten kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt. Dersom tilskuddsmottaker har mottatt tilskudd på bakgrunn av uriktige opplysninger, kan dette i særlige tilfeller være brudd på bestemmelsene i straffelovens §§ 371–372.

Ved tilbakebetaling av tilskudd skal midlene overføres til:

[Virksomheten - adresse og Bankkontonummer:](#)

Det må framgå av innbetalingen hvilket kapittel- og postnummer i statsbudsjettet tilskuddet gjelder. Melding om tilbakeføring av midler med henvisning til kapittel- og postnummer, må også sendes til [virksomheten + adresse](#).

9. PRAKTISERING AV RETNINGSLINJENE

[Virksomheten](#) forutsetter at institusjonens revisor blir gjort kjent med disse retningslinjene.

Dersom det oppstår tvil om praktiseringen av retningslinjene, ta kontakt med [virksomheten](#).

Budsjettskriv for 2027

Kultur- og likestillingsdepartementet ber virksomhetene om å levere innspill og forslag til endringer på departementets budsjettområde til statsbudsjettet 2027. Det kan være innspill på hele sektorområdet som virksomheten har ansvar for, dvs. både forslag som omhandler virksomhetens driftsbevilgninger og tilskudd mv. som virksomheten forvalter.

Virksomhetenes budsjettinnspill vil inngå i departementets arbeid med å forberede statsbudsjettet og danne grunnlag for budsjettprioriteringene på Kultur- og likestillingsdepartementets område for 2027. Det betyr at virksomhetene både kan fremme forslag til nye satsinger (budsjettøkninger) og til mulige innsparingstiltak som kan nyttes som inndekning for ev. nye satsinger.

Dette vedlegget gir retningslinjer for innhold og utforming av virksomhetenes budsjettinnspill for 2027.

Fristen for innsending av budsjettinnspill for 2027 er 1. desember 2025.

Virksomheten skal sende innspillet til Kultur- og likestillingsdepartementet, postmottak@kud.dep.no. Innspillet sendes i Word-format og utfyllt regneark i Excel-format, slik at materialet er enkelt tilgjengelig for videre bruk.

Nærmere om budsjettinnspill for 2027

I utarbeidelsen av budsjettinnspillet for 2027 skal virksomheten ta utgangspunkt i foreløpig tildelt budsjetttramme for 2026, jf. foreløpig tildelingsbrev for 2026.

a) Eventuelle satsingsforslag

Omtale av satsingsforslaget skal skrives ut fra minimumskravene i [utredningsinstruksen, og besvare følgende spørsmål](#):

- Problembeskrivelse: Hva er problemet? Hva skal oppnås?
- Beskrivelse av tiltaket: Hvordan skal midlene benyttes? Konkret beskrivelse.
- Forventede virkninger av tiltaket: Hvilke konkrete resultater forventes? Hva er merverdien av forslaget til bevilgningsøkning sammenlignet med en videreføring av eksisterende ressursbruk?
- Samfunnsøkonomisk lønnsomhet. En vurdering av tiltakets samlede positive virkninger opp mot tiltakets samlede negative virkninger for samfunnet.

Omtalen bør være knapp, og på et overordnet nivå. Beskrivelsen skal gi en oversiktlig fremstilling av de budsjettmessige konsekvensene av tiltaket. Det må redegjøres for relevante forutsetninger og beregninger. Flerårige budsjettkonsekvenser for årene 2028–2030 må omtales i beskrivelsen av hvert enkelt satsingsforslag.

b) Innsparingstiltak

Virksomhetene skal også an vise forslag til minimum 2-3 mulige innsparingstiltak på sitt område. Det bør en viss forholdsmessig og beløpsmessig sammenheng mellom satsingsforslag og anviste innsparingstiltak, da det ikke kan legges til grunn at nye satsinger utelukkende kan finansieres av «friske» budsjettmidler.

Utfyllende omtale av innsparingstiltak skal skrives i tråd med følgende:

- Gi en kort beskrivelse av innsparingstiltaket.
- Beskrivelse av konsekvenser av innsparingstiltaket – argumenter for og imot reduserte utgifter til formålet
- Gjennomføring av forslaget – hvordan innsparingen kan realiseres
- Flerårige budsjettkonsekvenser.

Innsparingstiltakene må være realistiske og praktisk gjennomførbare. Det må redegjøres for hvordan den anslåtte innsparingseffekten i 2027 skal kunne oppnås og for konsekvenser av tiltaket. Det skal også vurderes tiltak som kan gi en mer langsiktig effektiviseringsgevinst og innsparingsgevinst på budsjettet, uten at de nødvendigvis gir store effekter allerede i 2027. Det vil si budsjetttiltak som kan igangsettes i 2027, og hvor innsparingen påløper og/eller øker i senere budsjettår.

c) Eventuelle forslag til endringer i inntektsbevilgninger, herunder for gebyrer og sektoravgifter

Eventuelle forslag om å endre gebyrer og sektoravgifter skal fremmes som satsingsforslag, jf. [R-112/2015](#). Virksomhetene skal også fremme eventuelle forslag til andre endringer i inntektsbevilgningene.

d) Eventuelle andre aktuelle saker

Dersom det er andre saker som har betydning for virksomhetens arbeid i 2027, bør disse omtales. Dette kan være innspill til langsiktige strategier, målformuleringer etc. Omtalen skal være kort og overordnet.

e) Regneark (Excel fil) for utfylling

Vedlagt er regneark for utfylling.

